

BILAGA 1

Samverkansprocess

- *om samverkan för att förbättra kompetensförsörjningen och påskynda individers etablering i arbetslivet*

Innehåll

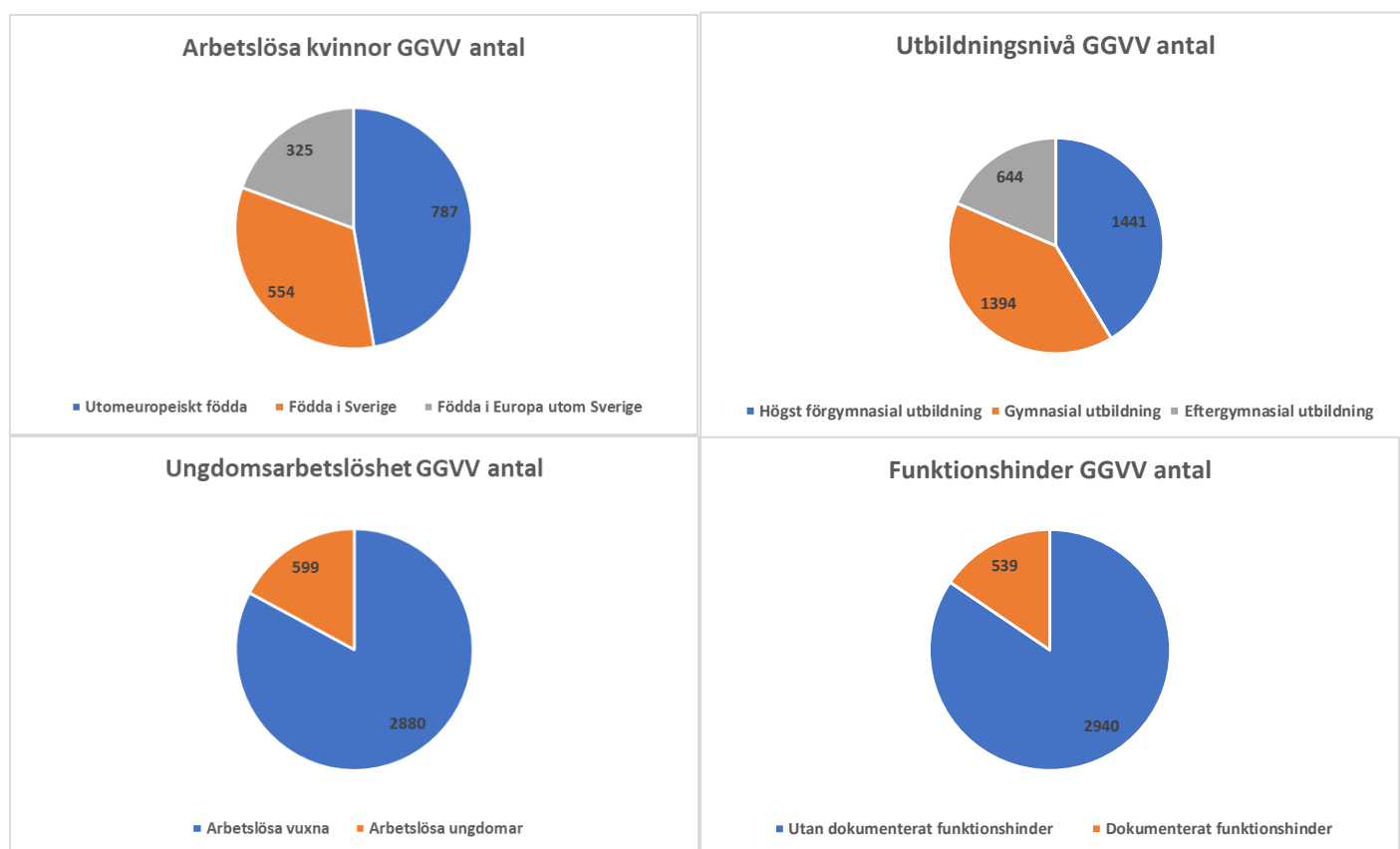
Beskrivning av målgruppen	3
Kartläggning av målgruppens behov	3
Organisering av samverkan	4
Arbetsprocessen kring individen	6
Introduktion	7
Förberedande insatser	7
Val av spår	7
Yrkesspår	8
Kontinuerlig uppföljning	8
Samverkan om deltagare som inte bedöms kunna matchas mot arbete inom programtiden	8
Samverkan om unga som saknar en fullföljd gymnasieutbildning och unga med en funktionsnedsättning	8
Kompetensförsörjning och lokala jobb/yrkesspår	8
Kartläggning och analys	8
Åtagande om lokala jobb/yrkesspår	8
Jämställdhet- och ungdomsperspektiv	9
Uppföljning av samverkan	9

Beskrivning av målgrupp

De individer som för sin etablering i arbetslivet bedöms ha behov av extra stöd och insatser från både kommun och Arbetsförmedlingen.

Den målgrupp vi specifikt fokuserar på är;

- De utomeuropeiskt födda, ffa kvinnor
- De med låg utbildningsnivå
- Ungdomar, 16-24 år
- De med funktionsvariationer

Kartläggning av målgruppens behov

Varje högkonjunktur lämnar efter sig en allt större grupp medborgare som inte får fäste på arbetsmarknaden. Yrkeslivet blir allt mer komplext och de så kallade enklare jobben tenderar att minska. Det kompetensglapp som finns mellan önskad och tillgänglig arbetskraft är en samhällsutmaning där yrkesutbildning i allt högre grad efterfrågas från näringslivet.

Redan vid årsskiftet 2019/2020 såg man att en avmattad arbetsmarknad resulterade i att den utsatta gruppen som kommit i arbete i större grad än andra åter gått ut i arbetslöshet. Hur arbetslösheten förändras följs regelbundet upp tillsammans med Arbetsförmedlingens månatliga rapporter.

En utmaning blir att kunna möta gruppens behov med kraftfulla åtgärder.

Det finns en tydlig skillnad mellan kvinnor och män i gruppen utomeuropeiskt födda, där lågutbildade kvinnor utan arbetslivserfarenhet är överrepresenterade. Den kulturella skillnaden länder emellan gör även att fler kvinnor har kort eller ingen utbildning från sina hemländer. Avsaknaden av utbildning och/eller arbetslivserfarenhet gör att denna grupp är längre från att vara anställningsbar på den svenska arbetsmarknaden.

Även en betydande andel av individerna med högst förgymnasial utbildning har även en funktionsvariation som medför nedsatt arbetsförmåga.

Med utgångspunkt från erfarenheter av kommunernas KAA, skall gruppen unga i ålder 16-24 kontinuerligt följas upp och motivationsarbete ske för att de unga medborgarna motiveras till förberedande eller yrkesinriktade studier. För flertalet som har omfattats av KAA ställs speciella krav på kommunen att tillsammans med arbetsförmedlingen hitta andra och ibland anpassade angreppssätt för att skapa pedagogiska modeller som passar individ och grupp.

Vi ser också att flertalet individer i målgruppen har en ohållbar social situation i familj och i andra relationer. Den psykiska ohälsan ökar lavinartat, inte minst i pandemins spår. Man ser också en klar ökning av olika specifika kognitiva funktionsvariationer. Vi kan därav konstatera att det finns ett stort behov av att klargöra individens förutsättningar och förmåga att arbeta.

Här måste en gemensam planering från våra olika myndigheter göras för att få en samsyn kring individen. I detta omfattar bland annat överlämning, informationsutbyte och uppföljning. Individen är även i behov av att samverkande parter fullt ut nyttjar den gemensamma verktyglådan av studie- och arbetsförberedande insatser, som finns till förfogande för individen. Samt att matchning sker till rätt insats utifrån individens behov och förutsättningar. Studie- och yrkesvägledning är också ett centralt behov. Målgruppen har också ett behov av insatser som ackverering, introduktion och uppföljning på arbetsplatsen.

Organisering av samverkan

Styrgruppen består av;

Följande representanter från alla fyra kommunerna:

Arbetsmarknadscheferna

Vuxenutbildningens rektorer

Utvecklingsledare

Följande representanter från Arbetsförmedlingen:

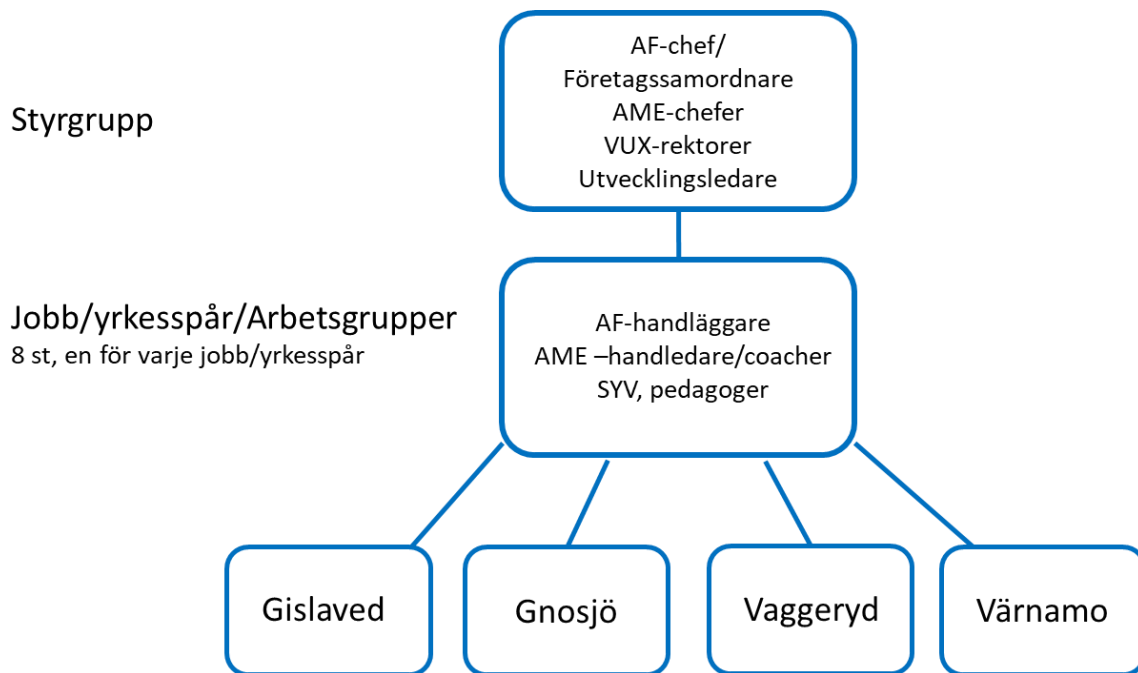
Sektionschef

Företagsrådgivare

Styrgruppen uppdrag:

- Utifrån analys av arbetsmarknadens kompetensbehov styra det gemensamma utbudet av jobb/yrkesspår.
- Att redovisa för politiken det arbete som bedrivs och de resultat som uppnås.
- Att analysera utvärderingsmaterial.
- Styrgruppen beslutar om vilka personer från respektive kommun och handläggare från Arbetsförmedlingen som ska ingå i arbetsgrupp kopplat till specifika jobbspår.

Styrgruppen träffas en gång i kvartalet.

Jobb/yrkesspåren kommer att vara en del av respektive parts kärnverksamhet och kopplade till den ordinarie verksamheten på arbetsmarknadsenheterna och vuxenutbildningen vilket innebär att de resurser som finns kommer att vara en del i möjliggörandet av samverkan kring organiseringen med jobb/yrkesspåren och de kontakter som behövs. I samverkan ingår även vuxenutbildningens övriga utbildningsinsatser.

Arbets sättet/processen kommer att vara liknande för de individer som inte är inskrivna på Arbetsförmedlingen men som idag finns i kommunal verksamhet. Vilket möjliggör att jobb/yrkesspåren även är tillgängliga för dessa individer.

Exempel på kommunernas (GGVV) personalresurser är studie- och yrkesvägledare, pedagoger, arbetscoacher och handledare.

Arbetsförmedlingen är länken till externa leverantörer av upphandlade insatser.

Arbetsförmedlingen ska erbjuda arbetsgivare med rekryteringsbehov inom bristyrken möjlighet att vara med i utformningen av, och rekryteringen till arbetsmarknadsutbildningar.

Arbetsförmedlingens kompletterande aktörer kommer att bjudas in och erbjudas vara delaktiga i DUA-överenskommelsen

Arbetsförmedlingen bidrar med resurser i form av företagsrådgivare och handläggare.

Arbetssökande som inte bedöms klara sitt arbetssökande med enbart digital självservice kommer få fördjupat stöd av den lokala Arbetsförmedlingen. Det innebär också att arbetssökande som försökt lösa sin situation via digitala kanaler eller externa leverantörer, efterhand bedöms behöva det fördjupade stödet.

Den arbetssökandes ärende flyttas då från Arbetsförmedlingens digitala service till den lokala. Nytt samtal och planering genomförs med den arbetssökande, för att fördjupa analysen om vilket fördjupat stöd som personen är i behov av.

På uppdrag av Arbetsförmedlingen har alla fyra kommuner tillsammans med den lokala Arbetsförmedlingen gjort en egen överenskommelse där även DUA ingår.

Arbetsprocesserna kring individerna

Arbetsförmedlingen äger processen och ska vara drivande.

Metoder för bedömning av vem som är lämpad för utbildningen och yrket är viktiga, särskilt när det handlar om rekrytering till yrkesutbildningar där det står en rekryterande arbetsgivare på andra sidan. En viktig del i genomförandet av strategin är därför att utveckla bedömningsmetoder som tydligare kopplar ihop kartläggning och vägledning till utbildning. Vidare så ska Arbetsförmedlingens vägledning till utbildning alltid utgå från arbetsmarknadens behov. En tydlig koppling mellan kartläggning och vägledning är en förutsättning för detta. Gemensamt ansvar har här Arbetsförmedlingen, Vuxenutbildningens studie- och Yrkesvägledare samt arbetscoachen på den kommunala Arbetsmarknadsenheten.

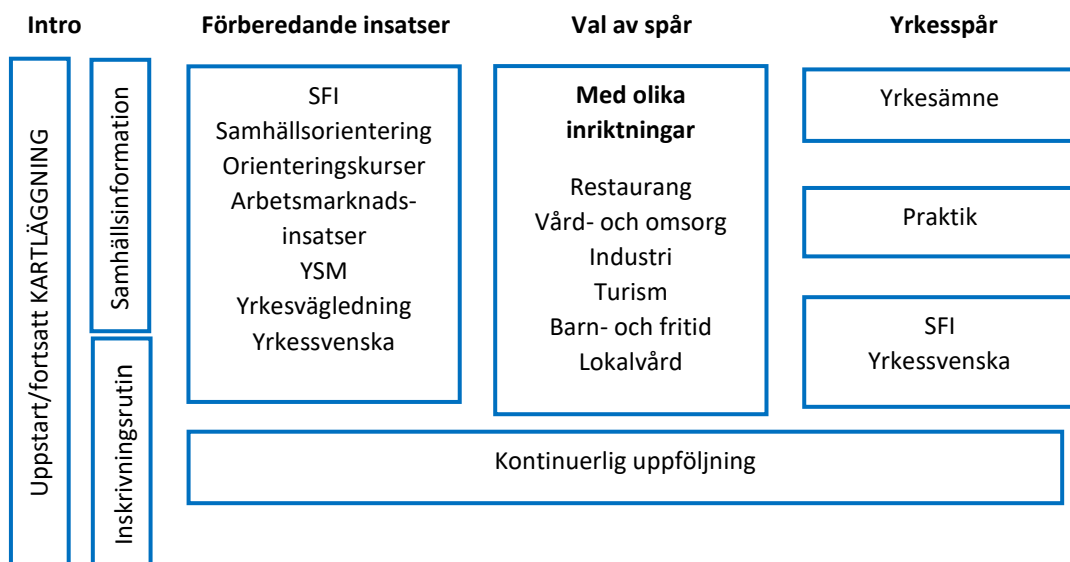
För att säkra kvaliteten inom arbetsmarknadsutbildningen är det viktigt att värna om affärsmässigheten i relation till leverantör, och att rättssäkerhet och flexibilitet står i centrum. Genom att arbetsgivare ges ökad möjlighet att påverka användningen av arbetsmarknadsutbildningarna skapas det förutsättningar för Arbetsförmedlingen att förbättra utbildningarnas resultat, samtidigt som samarbetet med arbetsgivare stärks.

En grundlig kartläggning av den arbetssökandes kompetenser och behov följt av en vägledningsinsats för att hitta ett framtida yrke är tillsammans med den arbetsmarknadspolitiska bedömningen en förutsättning för att Arbetsförmedlingen ska kunna erbjuda rätt insats vid rätt tidpunkt.

Tillgänglighet handlar också om att utbildningens upplägg ska vara individanpassat. Det är den arbetssökandes förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen som ska forma upplägget, snarare än standardiserade kursplaner.

Varje kommun måste ha sina arbetsgivarkontakter som är kopplade till jobbspåren.

Innan en inskrivning/introduktion på Arbetsmarknadsenheterna ska Arbetsförmedlingen göra en första kartläggning som samtliga berörda kan ta del av. Denna kartläggning kommer vara mer grundläggande och övergripande för att kunna användas av samtliga berörda verksamheter. Under kartläggningen ställs frågor för att se hur relevanta de olika spåren är för respektive individ. I en remiss till kommunens Arbetsmarknadsenheterna bör även en tydlig riktning och syfte finnas med.

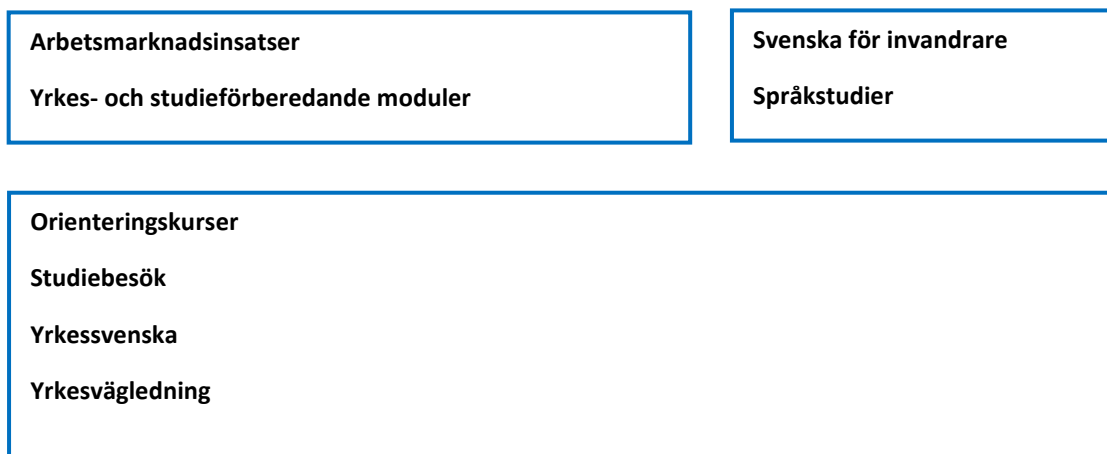

Introduktion

Första delen innefattar inskrivningsrutin på Arbetsmarknadsenheterna, samhällsinformation samt fortsatt kartläggning. Denna del tar ca två veckor.

Förberedande insatser

Andra delen innefattar information om samhället i stort och för yrket specifikt. Dessa yrkesspecifika kurser anpassas efter de spår som erbjuds och innehåller olika typer av introduktioner samt information om de yrken som spåren riktar sig mot. Samt språkstudier på SFI vid behov.

Val av spår

Val av spår är en kort insats och innebär att individerna får söka till ett spår. Varje spår erbjuder ett tiotal platser och en individ kan erbjudas en plats förutsatt att de är behöriga och uppfyller de kriterier som ställs vid varje respektive spår. De individer som har tidigare erfarenhet inom branschen, praktisk eller teoretisk, har förtur.

Ansvarig för varje jobb/yrkesspår måste tydligt informera om vilka förkunskapskrav som krävs för att kunna antas till önskat jobb/yrkesspår.

Yrkesspår

Tredje delen anpassas helt efter det aktuella spåret. Praktik varvas med yrkesämnen. De individerna som har behov fortsätter läsa SFI och kommer även läsa ytterligare svenska med fokus på det relevanta yrkesområdet, så kallad "yrkessvenska". Denna modul består av teoretisk undervisning som anses nödvändig för att vara behörig för arbete inom detta område och kommer anpassas och utvecklas efter respektive spår, samt inkludera praktik på arbetsplats.

Kontinuerlig uppföljning

Under hela processen sker en kontinuerlig uppföljning för att individen ska känna att hen tar sig framåt mot sitt önskade jobb/yrke. De parter som är involverade deltar på uppföljningen.

Samverkan om deltagare som inte bedöms kunna matchas mot arbete inom programtiden

Alla har en plats i samhället men för en del tar det lite längre tid.

För en del i vår målgrupp så kommer processen att ta steget närmare arbetsmarknaden att ta längre tid. En individuell och långsiktig handlingsplan måste upprättas. Här måste mer tid läggas på förberedande insatser för att få individen motiverad och mer redo. Rusta individen att komma framåt. Det kan vara kontakter med andra aktörer såsom försörjningsstöd, vården, försäkringskassan med flera. Här måste varje aktör använda sin verktygslåda fullt ut. Här har bland annat varje kommun olika arbets sätt/pågående projekt inom arbetsmarknadsenheterna kring detta arbete.

Arenasamverkan finns där alla aktörer; Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Regionen och Kommunerna (GGVV) samarbetar kring individer som står allra längst ifrån arbetsmarknaden. Finnvedens Samordningsförbund är även på gång att starta en långsiktig integrerad samverkan där just denna målgrupp får stöd framåt mot sin väg mot arbete.

Samverkan om unga som saknar en fullföljd gymnasieutbildning och unga med en funktionsnedsättning

Varje kommun samarbetar kring ungdomar som inte fullföljer sin utbildning. Det är bland annat gymnasiet, skolkuratorer, fältare, vuxenutbildningen och arbetsmarknadsenheterna som samarbetar. Flera kommuner diskuterar att höja åldern för just detta stöd till 24 år.

De som man ser att man inte riktigt fångar upp är de som inte alls påbörjar gymnasiet. Men även de ungdomar som har en funktionsvariation fångas upp alldeles för sent under gymnasiet, en tidigare information/insats skulle behövas.

Vår processbeskrivning täcker alla målgrupperna, det vill säga även arbetet med ungdomarna.

Kompetensförsörjning och lokala jobb/yrkesspår

Kartläggning och analys

För att i slutändan lyckas med matchningen behöver Arbetsförmedlingen också kartlägga arbetsgivarens kompetensbehov så att rätt utbildning, eller annan insats, används för att rusta den lediga arbetskraften. Kartläggning utgör därmed en förutsättning för en effektiv vägledning till utbildning. Detta prognosarbete genomför Arbetsförmedlingen 2 gånger per år.

Åtagande om lokala jobbspår

I bilaga 2 beskrivs de åtta olika jobb/yrkesspår.

Jämställdhet- och ungdomsperspektiv

Ur ett jämställdhetsperspektiv är det viktigt att belysa vad det innebär att vara delaktig i samhället och arbetslivet, vilket kan leda till att öka individens möjligheter, vilja, förmåga att etablera sig.

Utbildning är ett effektivt verktyg för att påverka den könssegregerade arbetsmarknaden. Både arbetsökande, arbetsgivare och arbetsförmedlare gör idag könsbundna utbildningsval. I arbetet med att matcha till jobb genom utbildning ska Arbetsförmedlingen påverka attityder och synliggöra beteenden som minskar individens utrymme att välja den karriärväg hen önskar. Samverkan ska genom användningen av utbildningsinsatser bidra till ökad jämställdhet och minskning av den könssegregerade arbetsmarknaden.

En betydande andel av individerna med låg utbildningsnivå har även en funktionsvariation som medför nedsatt arbetsförmåga. Vägledningen ska säkerställa att de vägval som presenteras är anpassade efter individens förutsättningar. Vidare bör man visa karriärvägar till yrken där arbetsförmåga inte längre är nedsatt. Vägledningen ska verka normbrytande och tillgänglighetsfrämjande så att individen vägleds till den utbildning hen har behov av för att få varaktigt fäste på arbetsmarknaden.

Ur ett ungdomsperspektiv är det viktigt att vi i planering, genomförande och uppföljning av insatser även beaktar ungas intressen, behov och synpunkter. En förutsättning för detta är att vi är inlyssnande och har kunskap om ungas villkor och behov samt kunskap om olika insatser och metoder som kan förbättra ungas levnadsvillkor.

Ungdomsperspektivet innebär vidare att unga ska;

- Beträktas som en mångfald individer
- Stödjas att bli självständiga
- Ha möjlighet att vara delaktiga och ha inflytande

Denna hänsyn tas inte enbart för de unga utan speglar även bemötande för övriga målgrupper.

Uppföljning av samverkan

Kommuner och Arbetsförmedlingen åtar sig att svara på enkäter tillsammans från Dua inom ramen för Duas uppföljning av samverkan och lokala jobb/yrkesspår ur ett nationellt perspektiv.

Uppföljning sker kontinuerligt. Samt vid styrgruppens möte varje kvartal.

Överenskommelsen gäller tills vidare. Revidering sker varje år i januari.

Ansvarig för revidering är avdelningen för Arbete och Utbildning, Gislaved Kommun.